

Protestants Marken

Jaargang 19 nummer: 23

verschijnt wekelijks

Zaterdag 7 juni 2025

Kerkdienst Zondag 8 juni 2025

Onze kerkdiensten zijn te zien via **Kerk TV**.

Ga hiervoor naar kerkdienstgemist.nl of www.protestantsmarken.nl

Kerkdienst en Uitzending

PATMOSKERK

EERSTE PINKSTERDAG

10.00 uur	Ds. G. van Reeuwijk	Alkmaar
Organist	Dirk Kes	
Kosters	Piet Boes en Freek Visser	
Creche	Christina Pereboom - Visser	
Kindernevendienst	Gretha Korstman, Jannie Visser, Nathanja Moenis	
	Marieke Schipper en Gréthe van Belzen	
Eerste Collecte	Zending Project Bijbel Next (NBG)	
	Bankrekening NL76INGB0002538888	
	T.N.V. Diaconie prot. Gem. Marken inz. Z&E	
Tweede Collecte	Kerk	
	Bankrekening NL69INGB0000160962	
	T.N.V. Protestantse Gemeente Marken	
Kerktaxi	Robbie Zwiers	telefoon 0652410698

MAANDAG 9 JUNI 2025

TWEDE PINKSTERDAG

GROTE KERK

10.00 uur	Ds. W.P. van der Hoeven	Amersfoort
Organist	Hans Jütte	
Kosters	Kees Visser. Robbie Zwiers en Jan Piet van Altena	
Eerste Collecte	Ronoylion	
	Bankrekening NL75RBRB0841377847	
	T.N.V. Protestantse Gemeente Marken	
Tweede Collecte	Kerk	
	Bankrekening NL69INGB0000160962	
	T.N.V. Protestantse Gemeente Marken	
Kerktaxi	Pieter de Groot	telefoon 065287482

Dagelijkse Schriftlezingen

Zondag	8 juni	Johannes 7:37-52
Maandag	9 juni	Lucas 6:39-49
Dinsdag	10 juni	Lucas 7:1-10
Woensdag	11 juni	Lucas 7:11-17
Donderdag	12 juni	Psalm 52
Vrijdag	13 juni	Spreuken 8:1-21
Zaterdag	14 juni	Spreuken 8:22-36

Tijd van gebed: donderdag 5 juni 2025 om 20.30 uur in de Patmoskerk.

Hartelijk welkom!

OVERDENKING

“De geest Gods zweefde over de wateren...” Genesis 1, vers 2

Komende zondag is het Pinksteren, een bijzonder feest dat eigenlijk naar mijn idee te weinig naar waarde wordt geschat; tja, een extra vrije dag op maandag maar dat is t dan ook wel...

Of betekent Pinksteren dan toch meer voor ons?

In Handelingen 2 lezen we over Pinksteren, het feest van de uitstorting van de Heilige Geest maar wat is dat dan, de Heilige Geest? Kun je die zien, kun je die horen?

Ja, op beide vragen zeg ik ja...niet als een vluchtige schim of een gefluister in het donker...

Maar in ons dagelijkse leven kan de Heilige Geest bij ons zijn, Hij kan ons helpen om te groeien in ons geloof, en staat ons bij met troost en hoop in moeilijke tijden, Hij spreekt tot ons hart en geeft ons wijsheid en kracht om de zonde te weerstaan maar dan moeten we deze Heilige Geest wel toestaan om in ons leven te komen. Wat moeten we daar dan voor doen?

Als wij oprecht geloven in de Here Jezus Christus, dat Hij voor ons is gestorven en opgestaan uit de dood, hoeven we alleen ons hart en leven open te stellen opdat de Geest zijn werk kan doen!

We hoeven voor de Heilige Geest ook geen geheimen te hebben, Hij weet immers alles al van ons en we mogen alles voor Hem neerleggen, alle moeiten, alle vragen, alle verdriet want de Troost van de Heilige Geest is liefdevol en overvloedig...De Heilige Geest maakt deel uit van de Heilige Drie-eenheid: God, Jezus Christus en de Heilige Geest, deze drie zijn één en onlosmakelijk met elkaar verbonden.

De tekst die hierboven staat is uit het Scheppingsverhaal, er wordt hier voor het eerst over de Geest Gods gesproken, dit zegt ons eigenlijk al dat de Geest van God, de Heilige Geest, er al was voor de wereld geschapen was, toen er nog helemaal niets was... als je hier over nadenkt dan besef je pas wat een grootsheid en oneindige trouw van God hieruit spreekt!

We komen in het Oude Testament regelmatig de Geest tegen, soms de Heilige Geest, dan gaat het meestal over profeten en andere “uitverkoren” personen, dat geeft ons het idee dat de Heilige Geest er alleen is voor uitverkorenen maar dat kunnen wij allemaal zijn, u en ik!

Maar we hebben die Heilige Geest ook zo nodig voor de wereld om ons heen, die wereld die wordt beheerst door allerlei andere geesten, de geesten van zelfzucht, oorlog, ongehoorzaamheid, onvrede, en nog zo veel meer ellende! Deze geesten richten veel kwaad en leed aan en lijken steeds meer vrij spel te krijgen...waar gaat dit heen? Waar is de Geest Gods gebleven?

We kunnen handenwringend en geschokt elke dag het nieuws tot ons nemen maar dan verandert er niets...we kunnen ook bidden om de leiding, bemoediging en wijsheid van en door de Heilige Geest; opdat ooit de Geest Gods weer over deze wereld en haar wateren zal zweven!

Laat Pinksteren niet ophouden bij die 2 dagen in het jaar!

Geest van hierboven, leer ons geloven, hopen, liefhebben door Uw kracht!

Hemelse Vrede, deel U nu mede aan een wereld die U verwacht!

*Wij mogen zingen van grote dingen als wij ontvangen al ons verlangen,
met Christus opgestaan, Halleluja!*

Eeuwigheidsleven zal Hij ons geven, als wij herboren Hem toebehoren

Die ons is voorgedaan. Halleluja!

Lied 675, 1^e couplet, LvK)

Anneke Commandeur

Voorbede

1. Met Pinksteren vieren we dat er hoop is, omdat Gods Geest bij ons is. Leer ons geloven, hopen en liefhebben door Uw kracht!
2. Geef zendingsmensen kracht voor hun taak in de wereld, dat zij uw licht mogen verspreiden in alle duistere plaatsen.
3. Zegen het werk van Ronoylion. Geef wijsheid en inspiratie in alles wat wordt ondernomen, dat hun werk een bron van licht mag zijn.
4. Ontferm U over onze Protestantse Gemeente op Marken. Dat wij mogen bouwen aan een mooie toekomst voor de kerk op Marken.
5. Troost allen die in rouw zijn, omdat zij iemand missen die hen lief was.
6. Schenk rust en vrede aan de mensen die zorgen hebben om hun gezondheid.
7. Laat ons vreugde brengen aan wie bedroefd zijn.

Aagtje Commandeur van Riel

Collecte Pinksteren, zondag 8 juni 2025

Deze zondag collecteren we voor het Bijbel Next project van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap.

Veel kerken worstelen om tieners bij het Bijbel lezen te betrekken. Het Nederlands- Vlaams Bijbelgenootschap ontwikkelt Bijbel Next, een nieuwe methode die tieners helpt de Bijbel te ontdekken. De programma's van Bijbel Next helpen kerken en jongerenwerkers op weg. Bijbel Next sluit ook aan bij Bijbel Basics, de methode die bij de kindernevendienst gebruikt wordt.

Begin 2024 heeft het Bijbelgenootschap een eerste versie van deze nieuwe methode voor Bijbel lezen met jongeren, Bijbel Next, getest bij verschillende kerken. De reacties van zowel tieners als de leiders waren positief. Er wordt nu gewerkt aan de verdere ontwikkeling van deze methode.

Het doel is om bij de start van het nieuwe kerkseizoen 20 programma's van Bijbel Next gratis digitaal aan te bieden in Nederland en Vlaanderen, toegankelijk voor iedereen. Dit kost uiteraard veel geld: er zijn specialisten nodig om de programma's te maken en er moet een goede website gemaakt en bijgehouden worden (www.bijbelnext.nl). Maar het doel, tieners bereiken met de Bijbel, is het waard!

Alleen met uw hulp kunnen we jongeren de rijkdom van de Bijbel laten ervaren.

Wij bevelen deze collecte van harte bij u aan!

De Zending- en Evangelisatiecommissie

COLLECTE DIACONIE maandag 9 juni

Komende 2^e Pinksterdag collecteert de diaconie voor stichting Ronoylion. Samen met de congregatie van de Karmelieten en de United Church of Christ in the Philipines (UCCP) helpen zij deze jaren boeren en vissers van 5 dorpen. Het gaat om kleinschalige boeren, die ook vissen, en die ver onder de armoedegrens leven. Omdat de landbouwmethodes van deze arme boeren ver achterlopen, worden ze geholpen met praktische trainingen op aangelegde proefvelden om diverser, beter en meer te produceren. Door het meer produceren kunnen ze meer dan één maaltijd per dag krijgen.

Door diverser te produceren wordt hun voedingspatroon uitgebreid met andere soorten fruit en groenten en dat komt de gezondheid van de families weer ten goede.

En door betere kwaliteit van hun producten wordt niet alleen hun eigen voeding beter, maar kunnen ze een eventueel overschot van hun productie ook beter verkopen op de markt.

En met dat geld kunnen ze sparen om zelf bv. kippen, een geit of een varken te kopen.

De verbetering van de omstandigheden in deze boerendorpen brengt ook met zich mee dat jongeren in hun eigen gemeenschappen een toekomst kunnen opbouwen. En dus niet naar de grote stad trekken, waar ze vaak verzeild raken in de werkloosheid van een krottenwijk, in drugsgebruik en waar meisjes soms in de prostitutie belanden. Het tegengaan van ontvolking van de dorpen en het morele verval van de jeugd is dus een heel belangrijk bijkomend resultaat van dit project.

Van de collecte die in mei werd gehouden konden we **52 zaailingen kopen voor abacabomen.**

Met deze collecte hopen we de resterende **23 zaailingen te kunnen kopen, zodat we in totaal 75 zaailingen voor de dorpen hebben.** De stammen van volwassen abacabomen worden afgepeld zoals een ui. En daarna door een soort kam van een eenvoudige machine getrokken, waardoor touwachtige vezels overblijven. Die worden in de zon gedroogd en later verkocht aan de markt om er bv tassen, matten, touw, maar ook binnenbekleding van fietsbanden van te maken. Naast de gekapte stammen van de bomen groeien het volgende seizoen weer nieuwe abacaboompjes.

Namens de diaconie,

Eef Visser

Orde van dienst voor 1ste Pinksterdag 08-06-2025 in de Patmoskerk

Voorganger Drs. G. van Reeuwijk uit Alkmaar

Intochtslied Psalm 33: 1,2

Votum en Groet

Kyriegebed zingen lied 1010

Gloria lied 670: 1-4

Gebed

Lezen : Genesis 11: 1-9

Zingen lied 994

Lezen : Handelingen 2 : 1-13

Zingen lied 687

Preek

Zingen lied 675

Gebeden

Slotlied 416

Zegen

Drs. G. van Reeuwijk

Dr. Schaepmanplein 11

1814CC Alkmaar

072 5745205

**Orde van dienst voor Pinkstermaandag 9 juni 2025 om
10 uur in de Grote Kerk Protestantse Gemeente Marken**

Welkom en Mededelingen (*door ouderling van dienst*)

Intochtslied Psalm 68: 2.7

Stil gebed

Votum en groet

Lied Psalm 68: 9

Wetslezing Exodus 20

Lied Psalm 67: 1.3

Gebed om de opening van het Woord

Schriftlezing : Jesaja 55: 1-5 (*door ouderling van dienst*)

Lied 1010

Schriftlezing : Johannes 14: 23-29 (*door ouderling van dienst*)

Lied 701

Schriftlezing: Handelingen 2: 1-11 (*door ouderling van dienst*)

Verkondiging

Lied 672: 1.2.6

Doel van de collectes (*Toelichting door de diaken van dienst*)

Dankgebed en voorbeden

Lied Psalm 150

Wegzending en Zegen met gezongen Amen (lied 431b)

Notulen gemeentevergadering d.d. 22 mei 2025

Aanwezig: 47 gemeenteleden, notulist: Jannetje Appel

1. **Opening:** Ds. Kroesbergen opent met gedicht van Marten Kamminga.
2. **Verslag gemeentevergadering 12-12-2024:** het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld.
3. **Kerkrentmeesters:** De jaarrekening 2024 wordt door Jan Cornelis de Wit toegelicht. Het uitwerken van de jaarrekening gebeurt aan de hand van een standaardformat van de Protestantse Kerken Nederland (PKN). De jaarrekening is door de kascontrolecommissie goedgekeurd. Er is door vrijwilligers veel onderhoud aan de gebouwen uitgevoerd waardoor de onkosten beperkt zijn gebleven. Er worden een aantal termen toegelicht. Enkele punten: In de post bestemmingsreserve zijn waardefluctuaties van vastgoed weergegeven. De WOZ waarden komen van de gemeente Waterland. De landerijen wordengewaardeerd volgens een normbedrag van de Rijksoverheid. Volgend jaar zullen de kosten voor pastoraat wat hoger zijn omdat we een predikant (20%) en pastors (30%) tijdelijk in dienst hebben. De traktementsbijdrage voor de predikant is lager, vanwege de vacature.
 Kees Visser: meldt dat de info op het scherm niet te lezen is en niet te volgen is. Hij vraagt naar de oorzaak van de afname van de vrijwillige bijdrage. Dit is een landelijke trend, de gemiddelde bijdrage van de gemeenteleden daalt, doordat jongere gemeenteleden aanzienlijk minder bijdragen dan ouderen.
 Klaas Kes: Heeft een vraag over pagina 5 van de rekening: het stuk is niet transparant naar de gemeente toe: het zijn kreten met getallen erachter. Bijvoorbeeld: t.a.v. de herwaardering van de landerijen, de nominale waarde. Hoe zit dit in elkaar, hij maakt zich zorgen om de cijfers. Jan Cornelis legt uit hoe het in elkaar zit.
 Piet Visser merkt op de waarden van landerijen landelijk gestegen zijn. Jan Cornelis meldt dat dit in de normbedragen niet het geval is. Piet vraagt zich af of het niet verstandiger is om de landerijen te verkopen.
 Klaas Zondervan meldt dat de pacht prijs ook gestegen is. Het innen van de pacht gebeurt door de rentmeester van het kantoor kerkelijke goederen (KKG), wat al tientallen jaren het geval is.
 Klaas Kes heeft nog een paar vragen over de herwaardering maar begrijpt inmiddels dat het klopt. Op pagina 6 worden de niet kerkelijke gebouwen genoemd, maar niet gemeld welke gebouwen dat zijn.
 Jan Cornelis vertelt dat de namen van de gebouwen op een andere bladzijde staan.
 Klaas Kes merkt op dat zijn vragen niet wantrouwen zijn, en complimenteert de penningmeester voor zijn werk. De PKN zal deze jaarrekening vast begrijpen, maar een leek niet. Jan Cornelis biedt Klaas aan om een afspraak te maken om samen de rekening door te nemen.
 Piet Visser vraagt hoe de verhouding van de WOZ van nu is vergeleken met vorig jaar. De WOZ van pastorie en boxenring stijgt jaarlijks met 3 tot 7 %.
4. **Jaarrekening Diaconie:** Esther Springer licht toe de jaarrekening toe. De jaarrekening van het college van Diakenen is besproken en goedgekeurd door de kerkenraad. Enkele punten: Opbrengsten baten is lager dan 23/24. Dit komt door de lagere opbrengsten van

de landerijen (een kavel niet verpacht). Opbrengsten uit rente zijn hoger dan vorig jaar. Uitgaven zijn lager, gelijk aan de opbrengsten. Operationeel resultaat van min € 2,00 euro. Incidentele baten: min € 6.000,00 euro. Dit komt door afwaardering landerijen.

Balans: € 6.000,00 lager dan vorig jaar.

Piet Visser: heeft een vraag over een jachthuurcontract. Esther legt de berekening uit. Het gaat niet over de waarde, maar over de totale opbrengst van een niet verpacht kavel. Op dit kavel is nog wel opbrengst uit het jachthuurcontract.

5. **Zendings- en evangelisatiecommissie:** Hein Pieter Zondervan licht het financieel overzicht 2024 toe. De getallen zijn al jaren gelijkblijvend met een mooie opbrengst van de groene brieven. Er zijn twee collectes geweest voor de zending. De zendingskist heeft € 3.500,00 opgeleverd. Dit geld wordt verdeeld in Stichting vrienden Familie Bak en Kindertehuis Bolivia.
6. **Vacante periode:** Ds. Kroesbergen heeft een presentatie gemaakt en dat staat op de beamer. Hij spitst het toe op de vraag van wat voor predikant de Protestantse Gemeente Marken nodig heeft en hoe we ons bezinnen op de afgelopen periode. Hij vraagt iedereen te gaan staan. Er zijn drie vragen: waar komen we vandaan, hoe was de afgelopen tijd, wat hebben we nodig voor de toekomst. Voor iedere vraag kan een groep gevormd worden in een hoek van de kerkzaal.

7. Evaluatie afgelopen periode

Vraag 1: Waar komen we vandaan: hoe hebben we afgelopen 5 jaar als gemeente ervaren: de vijf mooiste jaren, de vijf lastigste jaren of een mix hiervan.

Een kleine delegatie heeft de afgelopen 5 jaren positief ervaren met onverwachte veranderingen. Wat wil je meenemen naar de toekomst: open staan voor elkaar.

Een grote delegatie heeft de afgelopen 5 vijf jaren als een mix van goede en lastige jaren ervaren: je kunt niet expliciet noemen wat goed is en wat slecht is. Samengevat: er kunnen altijd zaken beter. Positief: de wijze waarop de predikant ons geleid heeft.

Een kleine delegatie heeft het als slecht ervaren: één persoon heeft persoonlijk verdriet ervaren.

Vraag 2: waar willen we als gemeente over vijf jaar naartoe?

De gemeente wordt opnieuw verdeeld over 4 hoeken van de zaal. De keuze is:
 over vijf jaar heeft Marken een kerk voor de Middengeneratie en jeugd,
 over vijf jaar is de gemeente op Marken een gemeente met inhoud,
 over vijf jaar is de gemeente op Marken een kerk voor het dorp,
 over vijf jaar is de gemeente op Marken een kerk van omzien naar elkaar.

De groep Kerk voor omzien naar mensen: Een gemeentelid licht haar keus voor deze groep toe: omzien naar elkaar moet niet alleen op zondag, maar de hele week door.

Groep Kerk op Marken voor middengeneratie en jeugd:

Dit is nodig voor de toekomst. Er is de afgelopen jaren gewerkt aan een beleidsdocument dat gericht is op het werken aan de Middengeneratie.

Groep: Gemeente op Marken is kerk met inhoud: Als de kerk inhoud heeft, houdt dit alles in, het is de basis van alle andere zaken die hier genoemd worden. Een kerk met toekomst waar de lofzang gaande wordt gehouden.

Groep Kerk voor het dorp: als alle bovenstaande factoren er niet zijn, heb je ook geen kerk voor het dorp.

Vraag 3: Wat heeft Marken nodig om aan deze 4 groepen te voldoen, wat voor soort predikant hebben we nodig?

Een organisator, een creatieveling, een motiverende spreker, een goede luisteraar. De aanwezigen kiezen voor één van de groepen.

Groep organisator: Het is voor het hele kerkelijk gebeuren belangrijk dat er een goede organisator is.

Groep met creatieve ideeën: om de jeugd en middengeneratie bij de kerk te betrekken zijn er creatieve ideeën nodig.

Groep met motiverende spreker: Een motiverende spreker geldt voor alle vier de groepen. Beleidsplan en focus op Middengeneratie heeft een motiverende spreker nodig. Groep dominee moet een goede luisteraar zijn: Een goede luisteraar kan ook goed verbinden.

8. **Voorstellen van kandidaten beroepingscommissie:** Aansluitend aan dit zoeken naar "het schaap met de vijf poten": er wordt gewerkt aan de solvabiliteitsverklaring. En er moet een beroepingscommissie worden samengesteld. Er worden papiertjes uitgedeeld in de vergadering met het verzoek aan iedereen om één of meerdere namen (geen kerkenraadsleden) op te schrijven voor plaatsneming in de beroepingscommissie. De briefjes worden ter plekke middels de collectezakken opgehaald. De namen worden op de kerkenraadsvergadering geïnventariseerd en besproken.
9. **Update over gebouwen PG Marken:** Na de vorige gemeentevergadering zijn er drie werkgroepen gevormd: WG Herinrichting Grote Kerk. WG onderbrengen Grote Kerk bij Stichting Oud Hollands Kerken, WG enquête toekomst kerk.

Verslag Herinrichting Grote Kerk: Piet van Altena licht toe: GK is een rijksmonument met beschermde status, dit geldt ook voor de preekstoel, kroonluchters, zwaantje en koperen hek. Eerste kerk is uit 1647. Ontbrekende faciliteiten: o.a. koffieruimte en toilet, liturgische ruimte. Brandveiligheid laat te wensen over: smalle paden en losse stoelen. Hoge energie kosten. De vraag is hoe dit alles aan te passen is. Er is een programma van eisen opgesteld, dit is voorgelegd aan de kerkenraad, waarin o.a. toiletruimte onder de kraak.

Programma van eisen in het kort: Liturgisch centrum: aanpassen, kerkzaal: o.a. vlakke vloer, los meubilair, klimaatbeheersing: vloerverwarming, aangevuld met infraroodstralers, monumentale objecten integreren in interieur kerk, flexibele inrichting: kerkzaal geschikt voor eredienst en kleinschaligeculturele activiteiten.

Pieter Springer vraagt wat het maximum aantal aanwezige personen is. Volgens Klaas Zondervan is dit 220 personen (toelaatbaar volgens brandweereis).

Pieter vraagt met welke autoriteit dit besproken is. Klaas Zondervan zegt dat dit met de brandweer besproken is. De kerkenbanken kunnen naast obstakel bij ontruiming ook tot vuurlast leiden. Vandaar dat er voor losse stoelen gekozen wordt. Het gebruik van de kraak door publiek, raadt de brandweer af, in verband met de ontruimingstijd.

Sijtje Kes vraagt wat de mogelijkheid voor mensen met een rolstoel is, op dit moment is er maar één rolstoelvriendelijke uitgang.

Klaas Zondervan geeft aan dat de Brandweer hierover geen extra eis stelt. Gebouw moet toegankelijk zijn voor rolstoelgebruikers.

Jan Piet van Altena: wat is de verwachting van Monumentenzorg bij de verbouwing van de Grote Kerk? Je haalt het mooie van de kerk eruit.

Piet van Altena: er moet een overleg komen met de architect en Monumentenzorg.

Klaas Zondervan geeft aan dat Monumentenzorg al gerust is als je een gebouw als de Grote Kerk blijft gebruiken voor erediensten.

Jan Piet: als Monumentenzorg flexibel is, kan er dan geen overkapping komen richting de Zonnewijzer.

Klaas Zondervan geeft aan dat met de architect gesproken over het aanpassen van de GK, bijvoorbeeld door een extra deur erin. De architect geeft aan dat het verbouwen binnen meer mogelijkheden geeft dan verbouwen aan de buitenkant.

Sijtje Kes: als de banken er uit gaan en de huidige stoelen, dan haal je het authentieke karakter van de kerk er uit.

Klaas Zondervan geeft aan dat het handiger is als je geen vast meubilair meer hebt, maar losse meubels, zodat je meer mogelijkheden hebt.

Dirk Kes: Komt bij zijn berekening na aanpassingen zoals beschreven uit op 170 personen, hetgeen valt binnen het eerder aangegeven maximum van 220.

Marten van Altena: in de vorige Gemeente Vergadering werd opgemerkt "waarom zou je de GK verbouwen voor culturele activiteiten terwijl je die in het Trefpunt kunt doen". Dat is concurrerend met het Trefpunt. Het lukt het Trefpunt ook niet echt om activiteiten binnen te halen.

Gerrit Visser: In het kader van aandacht voor de Middengeneratie: is GK geschikt is voor het houden van jeugddiensten en kindernevendiensten?

Klaas Zondervan geeft aan dat voor kindernevendiensten De Zonnewijzer gebruikt gaat worden,

Werkgroep Grote Kerk in Stichting onderbrengen: Aagje Zeeman licht toe: De Werkgroep heeft op 12 december 2024 terugmelding gedaan over gesprek met Stichting Oude Hollandse Kerken. De huidige gesprekken gingen over de invulling van GK bij onderbrengen in Stichting. Bij eventuele overdracht is een plaatselijke commissie verantwoordelijk voor het reilen en zeilen van de kerk.

Elke kerk bij de Stichting aangesloten heeft zijn eigen plaatselijke commissie met zorg voor de kerk.

Bij overdracht: resumé van eisen overlapt het eisenpakket van de vorige werkgroep: in huidige staat is de kerk niet geschikt voor overdracht aan de Stichting. Aanwezigheid van

toiletten, water, elektriciteit, verwarming, keuken, garderobe, kleine inpandige vergaderruimte zijn basis eisen voor deze stichting.

Kosten voor aanpassingen zijn voor rekening van Gemeente Marken. De Stichting kan en wil subsidies aanboren bij overdragen van de Kerk, ook bij het blijven gebruiken van de kerk.

Bij installatie van een plaatselijke commissie moet een bepaald bedrag betaald worden en er moet geluidsinstallatie aanwezig zijn. Gebruik van de kerk voor erediensten en rouw/trouwdiensten is mogelijk.

Plaatselijke commissie bestaat uit vrijwilligers, die uit de Gemeente Marken komen. Het aantal vrijwilligers is ongeveer 30 tot 40 personen. De koster blijft noodzakelijk. De werkgroep is op 17 april bij elkaar gekomen en besloten is dat meerdere info op dit moment niet noodzakelijk is.

Kansen en knelpunten: overdragen van kerk naar Stichting is een reële mogelijkheid wanneer we zelf niet meer in staat zijn de kerk te beheren, inhoud en financiën is weergegeven in vorig overleg. Organisatie en voorwaarden van overdracht moeten goed worden uitgewerkt. Erediensten en andersoortige diensten blijven mogelijk. Er moet wel gewerkt worden aan PR. Zowel qua financiën als beheer is overdracht naar een stichting voorlopig niet in ons voordeel. Financieel moeten we blijven bijdragen en vrijwilligers worden steeds schaarser.

En er moet een Stichting vrienden voor GK worden opgericht.

Eventueel een bruidsschat meegeven aan commissie bij overdracht van GK. Precieze overdracht van de GK aan de Stichting dient nader uitgewerkt te worden door de kerkenraad van de Protestantse Gemeente Marken.

Jan Piet van Altena: we horen bijna hetzelfde als wat de Werkgroep Herinrichting GK vertelt. We zijn de Kerk kwijt.

Aagje Zeeman: we zijn de Kerk niet kwijt, maar wel beheer, onderhoud en eigendom. We kunnen de Kerk tegen vergoeding blijven gebruiken. Je kunt de Kerk op deze manier behouden en voor langere jaren veilig stellen.

Jan Piet twijfelt of je een groep van 30 personen bij elkaar kunt krijgen, want op dit moment is het zelfs lastig om 2 schoonmakers voor de Grote Kerk te vinden.

Aagje Zeeman: legt uit dat er gekeken is wat er voor de plaatselijke commissie nodig is, inclusief koster, beamerbedieners etc.

Dirk Kes: vraagt of de Stichting bij overdracht aansprakelijk is voor het onderhoud van de Toren.

Aagje Zeeman: De Toren is eigendom van de Kerk, bij overdracht aan de Stichting gaat de Toren mee.

Aaltje Maas: begrijp ik het nu goed dat de Patmoskerk er dan nog is, en dat we dan de Grote Kerk voor kerkdiensten moeten huren?

Aagje Zeeman: in ons scenario hebben wij ons alleen gericht op mogelijkheden voor de Grote Kerk, los van wat er met de Patmoskerk gaat gebeuren.

Hilly Kes: het gaat er om wat voor besluiten er worden genomen als beide scenario niet mogelijk zijn, Patmoskerk en Grote kerk. Dit onderzoek is een manier om te onderzoeken wat de mogelijkheden wel zijn.

Piet van Altena: Hoort wat onzekere factoren en vraagt of de Stichting een haalbaarheidsonderzoek heeft gedaan.

Aagje Zeeman geeft aan dat dit niet het geval is. Stichting heeft belangstelling voor de GK, onder voorbehoud van de aanpassingen. Stichting krijgt gereserveerde gelden voor het onderhoud mee.

Werkgroep Enquete: Esther Springer licht toe. De WG heeft drie vergaderingen gehad: over doel en info.

Doel van enquête: heeft de kerk toekomst. Er is gebrainstormd: is geloof, kerkbezoek belangrijk, starttijd huidige kerkdiensten, soorten kerkdiensten, hoe bereiken we Middengeneratie.

Welke vragen moet je stellen om bovengenoemde info te krijgen. Het worden gesloten vragen, de enquête gaat digitaal en op papier. De bedoeling is een zo breed mogelijke doelgroep te bereiken, niet alleen kerkgemeente maar ook andere Markers. Er wordt t.z.t. een pilot gedaan met het testen van de vragen. De enquête wordt daarna aan de Kerkenraad voorgelegd. En daarna verspreid, ook via de SMJ aan de jongeren. Bedoeling is dat na de zomervakantie de enquête uitgezet wordt.

10 Rondvraag: Jan Piet van Altena: mist de Kerkgroep "Hoe krijgen we kerk weer vol" moeten we misschien een Werkgroep Kerkgangers oprichten?

Klaas Zondervan antwoordt dat het aantrekken van de jongeren een pastorale taak is. Verwijst naar het werk van ds. Klink, het oprichten van Follow Me, Kerkcafé. Maar de terugloop is groot vanwege de vergrijzing en overlijden. Digitaal kijken er heel veel mensen mee.

Opgemerkt wordt dat we misschien via de WG Enquete meer mensen in de kerk krijgen.

Klaas Zondervan : Aanpassing Grote Kerk: er is een vraag uitgezet naar een Architectenbureau. Na de zomer zal hier respons op komen en daarna zal de WG weer bijeen komen. De kerkenraad gaat een principebesluit nemen over hoe we verder willen in de Gebouwen Kwestie. Gefocust wordt op het verder gaan met de Grote kerk. Er is contact met de Gemeente Waterland, zij heeft interesse in het kavel waarop de Kerk staat.

Cees Visser merkt op dat dit al klinkt alsof het besluit genomen is. Volgens Klaas Zondervan is dit niet het geval, maar het gaat het wel worden,

Loppie Klok vraagt of er naast de ingeleverde briefjes, er ook nog buiten de vergadering om namen voor de beroepingscommissie gevraagd wordt via een oproep in de Kerkbode.

Klaas Kes: Vraagt of het een idee om de uitslag van de Enquete af te wachten voordat er een principebesluit genomen wordt over het blijven gebruiken van de Grote Kerk. Hij memoreert aan het gebruik van de Patmoskerk voor o.a. Bijbelvakantiebijbelweek.

Gerdien Kaars: merkt op dat de activiteiten niet aan een gebouw of omgeving vast zitten. Uitstel van keuzes van gebouwen: de solvabiliteitsverklaring geldt voor de komende 8 jaar. Als we de gebouwenkwestie uitstellen, gaan de financiën achteruit en kunnen we waarschijnlijk helemaal geen predikant meer beroepen. Gerdien pleit er voor om de knopen door te hakken en door te gaan.

11 Sluiting: we gaan zingend afsluiten met begeleiding van Jacob Teerhuis op gitaar en zingen het lied "Dit huis is als een schip dat vaart". De vergadering eindigt om 22.20 uur.

Samenvatting bevindingen werkgroep Stichting Oude kerken Noord Holland.

Leden: Aagje Zeeman, Loppie Klok , Sijtje Stoker afwisselend met Kees Klaas Moenis, Hilly Kes.

Afgevaardigd van kerkenraad : Klaas Zondervan en Eef Visser

Stichting Oude Kerken Noord Holland:

Deze Stichting is een landelijke organisatie geclusterd per provincie. De Stichting heeft in Noord Holland 8 Kerken in beheer. (zie Website van de Stichting)
Na overdracht regelt de Stichting het onderhoud, subsidies mede gelet op rapport eisen van Monumentenwacht. De Stichting kan ook onderzoek doen naar mogelijkheden op gebied van duurzaamheid, subsidie daarvan, gelet op de status Monument via Rijksdienst Cultureel Erfgoed en Provinciale Regelingen.
Het bedrag van meerjarenbegroting van het onderhoud van de plaatselijke kerk naar de eisen van Monumentenwacht (SIM regeling : subsidie regeling instandhouding monumenten) gaat mee naar de Stichting als start en wordt weer besteed aan de plaatselijke kerk. Hier is over te onderhandelen.

De plaatselijke kerk heeft eerste recht voor gebruik van de Kerk . Via de PKN is daarvoor weer een belasting voordeel te verkrijgen.

De Stichting stelt voorwaarden aan de inrichting van de kerk voor publiek gebruik.

Nodige aanpassingen

Verwarming en een duurzame energie voorziening (subsidie mogelijk)
(de Stichting heeft veel ervaring en kan adviseren over aanleggen en onderhouden duurzame energie voorziening)
Toilet en keukenblok, watervoorziening en riool.
Garderobe.
Brandveiligheidsmaatregelen o.a hoeveelheid stoelen, ruimer looppad.
Geluidsinstallatie.
Ongeveer 80 zitplaatsen wenselijk.

Het besluit en de voorwaarden overdracht, is verder uit te werken door de Kerkenraad en de Stichting.

Na de overdracht regelt een plaatselijke commissie (PC) de uitbating.

De PC regelt de activiteiten te denken aan ;

Trouw rouw en doop.

Kleine muziekgroepen, kamermuziek, ensembles, kan ook een besloten bijeenkomst zijn.

Exposities en voorstellingen.

Lezingen.

Opnemen toeristische route (samenwerking museum?)

Verkoop wereldwinkel producten.

Koffie/ thee voor bezoekers

Schoonmaak kerkgebouw.

Marketing.

De activiteiten en prijzen moeten niet concurrerend zijn met het Trefpunt.

De PC werft inkomsten door verhuur, entree en consumpties van de Kerk.

Een bedrag van max. 600 euro per maand moet kosten dekkend zijn afhankelijk wat je kwijt bent aan gebruikskosten. Waarschijnlijk voor de GK minder.

De hoeveelheid vrijwilligers die nodig zijn loopt uiteen. Gemiddeld 30 nodig, afhankelijk van de activiteiten en geënt op andere kerken, maar de Grote Kerk heeft bv geen tuin erom heen die onderhouden moet worden.

De werkgroep ziet in deze verkenning knelpunten en mogelijkheden in aansluiten bij de Stichting.

Groot knelpunt is o.a het vinden van voldoende vrijwilligers, een probleem waar veel verenigingen mee te maken hebben. Wij denken aan het oprichten van een vereniging *Vrienden van de Grote Kerk* waar zowel oude als nieuwkomers, wonend in Marken of daar buiten, lid van kunnen worden, om zo inkomsten voor de Grote Kerk te kunnen genereren.

Motivatie:

Wij hebben deze verkenning gedaan om een mogelijkheid te vinden, het gebruik van 2 kerkgebouwen door onze PKN gemeente langer te kunnen volhouden en ook als dat niet meer lukt, zelfs de kosten voor 1 gebouw te zwaar wordt, dan is alvast voor de komende generatie gemeenteleden en dorpsgenoten, deze mogelijkheid onderzocht.

Wij hebben contact gehad met Dhr. Jaap Hulscher, secretaris van de Stichting, en met Dhr. Rutger Bredewold, coördinator van PC Haringhuizen en tevens bestuurslid.

Wij kijken terug op fijn contact met de Stichting en hopen voldoende informatie voor onze gemeente te hebben verzameld.

Werkgroep Stichting Oude Kerken

When we lose one blessing, another is often most
unexpectedly given in its place

ISA MARIA CORNELIA

23 mei 2025

07.55 u | 3380 grarn | 50 cm

Amsterdarn

Bob, Minou & James
Boschplaat 76 III2KV Diemen
B: 0621854506 | M: 0610467185

ISA

Lieve mensen

Langs deze weg willen wij iedereen heel hartelijk bedanken voor de vele kaarten, felicitaties, bloemenbon en kadobonnen die wij hebben mogen ontvangen voor ons 60-jarig huwelijk.

Het was overweldigend!

Ook namens onze kinderen heel hartelijk dank!

Wolmet en Jan Lievendag

Dinsdag 20 mei jl. is onze moeder, Trijntje Appel, met een herseninfarct in het ziekenhuis beland.

Inmiddels is ze aan het revalideren en we zijn dankbaar dat ze in kleine stapjes aan het herstellen is.

Hierbij willen we degenen die op wat voor manier dan ook hun belangstelling tonen, hartelijk danken!

Wilt u haar een kaartje sturen? Dat kan en wordt zeer op prijs gesteld.

Adres:

Trijntje Appel

Omringlocatie Nicolaas, revalidatie afdeling

Kamer 1.13

Azalealaan 18

1614SN Lutjebroek

Nelie Springer-Zeeman en Janny Zondervan-Zeeman

De mensen van voorbij
 zij blijven met ons leven.
 De mensen van voorbij
 zij zijn met ons verweven.
 In liefde, in verhalen,
 die wij zo graag herhalen.
 In bloemengeuren, in een lied
 dat opklinkt uit verdriet.

Afgelopen zaterdag kregen wij het droevige bericht dat onze lieve nicht
 uit Den Helder na een moedige strijd toch nog plotseling is overleden.

Ankie Scheurwater -- van Aalst

Ze mocht maar 72 jaar worden

Ankie was altijd geïnteresseerd en is heel betrokken gebleven bij het reilen en zeilen
 op Marken via Facebook, veel Markers kennen haar op die manier.
 We gaan haar missen en wensen Pieter en haar naaste familie
 heel veel sterkte toe met dit grote verlies.

P. Schipper – Teerhuis
 Neven en Nichten familie Schipper

*Iedereen mag rusten op het einde van de reis.
 Onder de groene bomen van het paradijs.
 Daar zal Hij alle tranen drogen
 en geen mens voelt ergens pijn.
 Droevige ogen zullen lachen
 en de dood zal nergens zijn.*

Verdrietig zijn we nu we afscheid moeten nemen van
 onze zus, schoonzus en peet

Marie Bootsman

We wensen ome Piet, Elly en Jan, Astrid en Jacob
 en hun (klein)kinderen
 veel sterkte met dit verlies.

*Familie Taanman
 Familie Zeeman*